

Klimavi temelji Makedonije

Author: [Vladimir Gligorov](#)

Nasilje u Tanusevcu je jos jedan dokaz nesigurne buducnosti Makedonije

Iako nasilje u selu Tanusevaca ne vodi ka cepanju Makedonije u njemu se odrazava njena slabost. Prva reakcija na svaku krizu u Makedoniji je pitanje da li ce ona doprineti raspadu zemlje. Medjutim, takva reakcija je preterana. Izvori stabilnosti u Makedonji su dublji nego sto se obicno misli.

I Makedonci i etnicki Albanci kao i pripadnici manjih etnickih grupa imaju interes za dalje postojanje Makedonije. Ma kakve bile njihove medjusobne etnicke razlike, oni jos uvek dele politicku moc i ekonomska sredstva, iako ona nisu jednako raspodeljena.

Pored toga, bilo kakvo odstupanje od trenutnog politickog aranzmana bice opasno ne samo za narod Makedonije vec i za ceo region.

Trenutno je Makedonija jedinstvena drzava sa koalicionom vladom koja je sastavljena od makedonskih i albanskih partija. Ona uziva podrsku medjunarodne zajednice koja je pojacana prisustvom NATO snaga.

Ova sposobnost da se slozno ujedini u toku trajanja krize bila je i pre prisutna: u toku raspada Jugoslavije, politickih sukoba u Albaniji 1997.godine i krize na Kosovu 1999.godine.

U svim ovim slucajevima, Makedonci, etnicki Albanci, etnicke manjine, susedne zemlje i medjunarodna zajednica su se okupili, iako nerado, da sacuvaju Makedoniju i ucvrste njene strukture.

Bez ozbira na sve, sukob u selu Tanusevci je do sada najozbiljniji test sa kojim se Makedonija suocila.

Na ispitu se po prvi put nasla i poliiticka resenost zemlje da se pozabavi sa pobunom. Bez obzira kako se bude resavala ova kriza, ona ce izazvati ozbiljne posledice.

Prva njena zrtva bice vec uzdrman legitimitet trenutne koalicione vlade. I makedonski i albanski clanovi vladajuce koalicije gube kredibilitet, izmedju ostalog, i sto su sve do izbivanja sadasnje krize odlucno obacivali sve izvestaje o postojanju albanskih paravojnih formacija u mestima kao sto je Tanusevac.

Takodje su odlucili da umanje ozbiljnost prethodnih teroristickih incidenata. Stoga je tesko predvideti kako ce izbeci politicku odgovornost zato sto su dozvolili da se dogadjaji odvijaju onako kako su se odvijali.

Kljucno pitanje je, medjutim, da li se sa gubitkom legitimiteta vlade, ugrozava legitimitet same Makedonije. Ovo zavisi od nacina na koji ce se kriza resavati.

Jasno je da su i makedonska i albanska zajednica jos vise podeljene nakon najnovijeg talasa nasilja.

Pogorsanje odnosa izmedju dve etnicke grupe dovodi do postepenog slabljenja legitimiteta zemlje.

Ovaj proces ubrzace ne samo politicka slabost vladajuće koalicije već i cena trenutnog konflikta.

Makedonija zavisi od strane finansijske pomoci, naročito od stranih ulaganja.

Nema sumnje da će investitori ubuduće biti mnogo pazljiviji nego što su bili do sada.

Makedonija nije sposobna da se nosi sa ekonomskom stagnacijom, čak i sa recesijom. Stopa nezaposlenosti već je veoma visoka i pogubna finansijska situacija mogla bi na nju nepovoljno da utice.

Makedonci su se do sada uzdržavali od demonstracija na ulicama da bi poboljšali svoje socijalno i ekonomsko stanje, a sve u pokušaju da ne izazovu još veću krizu u zemlji.

Medjutim, ova dobra volja ne može se uzeti zdravo za gotovo. Javnost smatra da je sadašnja vlada izuzetno korumpirana i da je spremna da ugrozi nacionalni interes. Spremnost građana za žrtvu je sve manja.

Jedan potencijalni faktor stabilizacije mogao bi se steći novim izborima i smenom vlade. Medjutim, u trenutnoj situaciji u kojoj su Makedonci i Albanci još više podvojeni, to nije izvodljivo.

Kraj bezakonju na Kosovu takodje bi mogao da obezbedi stabilnost, ali do sada, UN i KFOR su pokazali da nisu u stanju da uspostave red.

Mozda će biti tesko, ili čak neizvodljivo, da se izbegne postepeno nestajanje legitimiteta zemlje.

Vladimir Gligorov je istraživač u Institutu za ekonomske studije u Becu, i savetnik Organizacije za ekonomsku saradnju i razvoj (OECD) u Parizu.

Location: Macedonia
Albania
Kosovo

Source URL: <https://iwpr.net/sr/global-voices/klimavi-temelji-makedonije>